

Direktoratet for byggkvalitet

Tone Rønnevig

Oslo, 10.04.2015

Vedr. innspill til forbedringer og forenklinger i TEK

Arkitektbedriftene i Norge og Norske Arkitekters Landsforbund støtter arbeidet med forenklinger og forbedringer av dagens TEK10. Vi synes dette arbeidet fikk en god start med innspillmøtet med representanter fra hele byggenæringen og myndighetene samlet og ser frem til det videre arbeidet.

Med bakgrunn i vårt felles innlegg i innspillmøtet vil vi fremme følgende innspill til ny TEK17.

TEK med økt fokus på funksjonskrav

- Fremmer innovasjon i prosjekteringen
- Prosjektilpassede ytelser
- Sikrer riktig kvalitet

Vi ønsker å understreke betydningen av et godt lovverk som forutsetning for gode bygg, en velfungerende byggenæring og en bærekraftig samfunnsutvikling. Vi argumenterer med det for at en ny teknisk forskrift må ha fokus på funksjonskrav som beskriver krav til arkitektonisk og teknisk kvalitet i bygg. Vi mener det er viktig for innovasjon og kvalitet at byggene prosjekteres med ytelser som er tilpasset byggets funksjon og kompleksitet.

Vi mener derfor at preaksepterte ytelser i størst mulig grad hører hjemme i Veiledning til TEK som et tydelig uttrykk for hva som vil være lovlige ytelser for ulike funksjonskrav. Vi mener videre at byggenæringen selv er godt rustet til å beskrive ytelser og tekniske løsninger ved å bidra til utarbeidelse av anerkjente standarder og prosjekteringsveiledninger, tilpasset samfunnets og næringens forutsetninger og behov.

TEK10 inneholder i dag en rekke bestemmelser som det kan være krevende å måle oppfyllelse av. Vi foreslår derfor at TEK10 suppleres med en presis bestemmelse om krav til metode og form ved utarbeidelse av Analyser som grunnlag for ytelser.

Etter vår mening vil det også være behov for å se nærmere på om det bør utarbeides Definisjoner knyttet til formuleringer av funksjonskrav i TEK. Eksempel, hvor stor er en seng?

Utformingen av TEK må også vurderes opp mot bestemmelser i SAK10 om tiltaksklasser knyttet til kompleksitet og vanskelighetsgrad i prosjektet. Det er i dag svært ressurskrevende for arkitekter og andre prosjekterende å dokumentere at alle bestemmelser i TEK er i varetatt ved et hvert prosjekt i en hver tiltaksklasse ved både rammesøknad og igangsetting.

Vi mener derfor at TEK med flere funksjonskrav vil kunne bidra positivt til forenkling forbedring av dette forholdet.

Arkitektonisk utforming i TEK

Prosjektering av bygg i tiltaksklasse 2 og 3 i Norge utføres hovedsakelig av arkitekter og tekniske rådgivere. Fordelingen mellom arkitektfag og tekniske fag er normalt omtrent femti femti.

Vi mener at TEK derfor i større grad må gjenspeile denne forholdet etablere arkitektur som begrep og overskrift for bestemmelser som vedrører den arkitektoniske utformingen av bygget. Vi foreslår at følgende kapitler samles som utgangspunkt for et nytt kapittel i TEK med tittel Arkitektonisk utforming

- 7. Uteareal og plassering av byggverk
- 12. Planløsning og bygningsdeler i byggverk
- 13. Miljø og helse (utvalg)
- 14. Energi (utvalg)

- (5. Grad av utnyttning)
- (6. Beregnings- og måleregler)

Sammenheng mellom TEK og kompetansekrav

- Setter tydeligere krav til faglige kvalifikasjoner
- Forenklet krav til dokumentasjon for oppfyllelse av lovkrav -forenklet saksbehandling
- Bedre og enklere tilsyn
- Styrker ny sentrale godkjenningsordning nSG
- Styrker seriøsitet

Det er i dag dårlig sammenheng mellom inndelingen av TEK og godkjenningsområdene for sentral godkjenning av foretak for ansvarsrett.

Det er av stor betydning at det gjøres en opprydding her. En viktig oppgave ved et hvert tilsyn med prosjektering i en byggesak er å vurdere om de ansvarlige *foretakene faktisk er kvalifisert for å ivareta prosjektering innen sitt område av TEK*. Det er derfor avgjørende at det aktuelle foretaket på en presis måte kan redegjøre for hvilke bestemmelser i TEK de har ansvar og kompetanse for å ivareta.

Eksempelvis fungerer kapittel 11 om Brann sikkerhet i dag for å identifisere hvilke krav som skal ivaretas av ansvarlig foretak for brannprosjektering. Vi anbefaler derfor at DiBK ser nærmere på

mulighetenfor å strukturere TEK i fagkapitler som samsvarer med etablerte kompetanseområder i næringen.

En tydelig sammenheng mellom TEK og fagkompetanse vil etter vår mening være avgjørende for å sikre forsvarlig prosjekteringskompetanse ved bortfall av krav om lokal godkjenning for ansvarlige foretak.

Norsk byggenæring står i dag overfor en alvorlig situasjon med et økende antall useriøse aktører.

Mer energieffektive bygg

- Svært effektivt tiltak
- Kunnskapsutviklingen ligger langt foran lovkravet
- Fremmer innovasjon i prosjekteringskunnskap og produktutvikling
- Fremmer langsiktighet og bærekraft i planlegging og utforming av bygg
- Reduserte kostnader til oppvarming

Arkitektbedriftene og Norske Arkitektets Landsforbund støtter generelt sett en ny TEK som bidrar til lavere energiforbruk i bygg. Vi påpeker likevel behovet for krav som bidrar til økonomisk bærekraft og innovasjon i prosjektene.

Oppsummering

Vi ønsker avslutningsvis å presisere at vi med vårt innspill ønsker å bidra konstruktivt til et regelverk som legger til rette for utvikling, kvalitet og økonomisk bærekraft med mål om bedre bygg for et godt samfunn.

Arkitektbedriftene i Norge

Egil Skavang
Adm. dir.

Norske Arkitekters Landsforbund

Tor Inge Hjemdal
Fagsjef

Geir Egil Paulsen
Utviklingssjef